นิทานชาดกประกอบภาพสี่สีสวยงามสำหรับเด็กและเยาวชน

พระมหาชนก

"ศีลธรรมของยุวชนคือสันติภาพของโลก"

โอวาทสุดท้ายที่ท่านพุทธทาสภิกขุมอบเป็นมรดกแก่มนุษยชาติ

พระมหาชนก

ครั้งเสวยพระชาติเป็นพระมหาชนก

พระพุทธเจ้าของเราทรงบำเพ็ญวิริยบารมีขั้นสูงสุด

คือทรงพากเพียรว่ายน้ำข้ามมหาสมุทร คราวเดินเรือไปค้าขาย

แล้วเรือเกิดอับปาง ทั้งที่ไม่รู้ว่าจะถึงฝั่งได้เมื่อไร

๑. ลูกกำพร้า

ในชาตินั้น พระองค์ทรงเกิดเป็นพระโอรสของพระเจ้าอริฏฐชนก แห่งเมืองมิถิลา (พระมารดาไม่ปรากฏพระนาม) พระบิดาสวรรคตตั้งแต่พระองค์ยังอยู่ในพระครรภ์ เนื่องจากทำสงครามกับพระเจ้าโปลชนก ผู้เป็นพระอนุชา แล้วพ่ายแพ้ในสนามรบ

ไกลเมืองมิถิลาออกไปได้ ๓๒๐ โยชน์ (๕,๑๒๐ กิโลเมตร) มีเมืองเมืองหนึ่งชื่อ "กาฬจัมปาก์" ตั้งอยู่ พระมารดาเสด็จลี้ภัยไปที่เมืองนั้น พราหมณ์ทิศาปาโมกข์เดินทางมาพบพระนางประทับอยู่ในศาลาริมทางเดินหลังหนึ่ง แล้วเกิดสงสารรับพระนางเป็นน้องสาว แล้วพาไปประทับอยู่กับครอบครัวตน

ต่อมาไม่นานพระนางก็ประสูติพระโอรส โดยเหตุที่ทรงหวนระลึกถึงความหลัง จึงได้นำเอาพระนามของพระเจ้าปู่มาตั้งให้พระโอรสว่า "มหาชนก"

พระมหาชนกเมื่อเจริญวัยขึ้น ก็ทรงมีพวกเด็กในหมู่บ้านนั้นเป็นเพื่อนเล่น ทุกคราวเมื่อเล่นกันอย่างสนุกสนานก็ไม่มีปัญหาอะไร แต่เมื่อถึงคราวทะเลาะกันครั้งใดแล้ว พวกเด็กเพื่อนเล่นก็จะเรียกพระองค์ว่า "ลูกกำพร้า"

๒. เตรียมแก้แค้น

พระมหาชนกทูลถามพระมารดาอยู่เนืองๆ ถึงเหตุผลที่พวกเพื่อนเล่นเรียกพระองค์ว่าเป็นลูกกำพร้า พระมารดาไม่ยอมเปิดเผยความจริง ด้วยกลัวว่าพระโอรสจะมีปมด้อย

ฝ่ายพระมหาชนกนั้น เมื่อพระมารดาไม่ยอมปริปากเล่าเปิดเผยความจริงเรื่องลูกกำพร้า พระองค์ก็ได้แต่ครุ่นคิดหาทางที่จะให้พระมารดาเปิดเผยเรื่องนี้อยู่ตลอดเวลา

ต่อมาพระมหาชนกคิดหาอุบายจะให้พระมารดาตรัสเล่าความจริงให้ได้แล้ว ในวันหนึ่ง หลังจากที่พระมหาชนกได้ออกไปเล่นกับเพื่อนๆตามปกติ และเกิดการทะเลาะกับเพื่อน จึงได้กลับมาหาพระมารดา พระมหาชนกก็กัดเต้านมพระมารดาไว้แน่น พร้อมทั้งขอให้พระมารดาตรัสเล่าความจริงเกี่ยวกับพระบิดา

พระมารดาเห็นสุดจะหลีกเลี่ยงได้ จึงจำตรัสเล่าความจริงให้ทราบ ครั้นทรงทราบความจริงแล้ว นับแต่นั้นมามีใครเรียกพระองค์ว่าเป็นลูกกำพร้า ก็จะไม่ทรงกริ้วหรือตอบโต้แต่ประการใด

ด้วยเหตุนั้น พระมหาชนกจึงตั้งพระทัยศึกษาศิลปวิทยาที่เกื้อกูลต่องานของพระองค์ในภายหน้าอย่างครบถ้วน พระองค์ศึกษาจบเมื่อพระชนมายุได้ ๑๖ ปีพอดี

๓. ออกเดินทาง

วันหนึ่ง พระมหาชนกตัดสินพระทัยว่าจะเดินทางไปเมืองมิถิลา เพื่อแก้แค้นแทนพระบิดาให้ได้ แต่การจะเดินทางไปเมืองนั้นได้โดยเร็วก็มีอยู่ทางหนึ่ง คือ เดินทางเรือผ่านทะเล พระองค์ทรงคิดถึงการค้าขาย ซึ่งจะช่วยให้มีทุนทรัพย์พอรวบรวมคนและซื้อหาอาวุธมาไว้ใช้

พระมหาชนกทรงนำความคิดนี้ไปปรึกษาพระมารดา เบื้องแรกถูกคัดค้าน แต่เมื่อเห็นถึงความตั้งพระทัยจริงของพระโอรส พระมารดาก็ไม่ทรงขัดขวาง และยังได้ประทานทุนทรัพย์สำหรับค้าขายให้ด้วย

ครั้นได้ทุนทรัพย์จากพระมารดาแล้ว พระมหาชนกก็จัดซื้อสินค้าลงบรรทุกเรือออกทะเลไปกับพวกพ่อค้าเรือคนอื่นๆ ประมาณ ๗๐๐ ลำ

ในวันที่พระมหาชนกออกเรือนั้น ที่เมืองมิถิลาก็เกิดเหตุการณ์เศร้า คือ พระเจ้าโปลชนกประชวรหนัก จนถึงขนาดไม่สามารถจะลุกจากพระแท่นบรรทมได้ เมืองมิถิลาซึ่งเคยอึงมี่ไปด้วยความสนุกสนานของชาวเมือง แม้แต่เสียงของเด็กที่วิ่งเล่นกัน หรือเสียงของสัตว์ต่างๆที่เปล่งออกมาด้วยความสุข กลับกลายเป็นเมืองที่เงียบเหงาเสียเหลือเกิน

๔. ภัยกลางทะเล

ขบวนเรือสินค้าจากเมืองกาฬจัมปาก์ แล่นออกจากท่าได้เพียง ๓ วัน ก็พบกับลมพายุร้ายพัดกระหน่ำ จนกระดานเรือแตก น้ำไหลทะลักเข้าท้องเรือ เหนือความสามารถที่พ่อค้าจะแก้ไขได้ พ่อค้าต่างตกใจกลัวตาย พากันร้องไห้คร่ำครวญ หรือพวกที่ได้สติก็พากันบนบานศาลกล่าวเทวดาขอให้ช่วยเหลือ

ฝ่ายพระมหาชนกไม่ได้ตกพระทัยไปตามคนอื่น ตั้งสติไว้มั่นเตรียมการที่จะว่ายน้ำข้ามทะเลเป็นอย่างดี นั่นคือ ขณะที่เรือใกล้จะอับปาง พระองค์ทรงคลุกน้ำตาลกรวดกับเนยใสเสวยจนอิ่ม แล้วเอาผ้าเนื้อเกลี้ยงมา ๒ ผืน ชุบน้ำมันให้เปียกชุ่ม แล้วทรงนุ่งผ้าผืนหนึ่ง ทรงคาดบั้นเอวผืนหนึ่ง เวลาที่เรือจมน้ำก็ปีนป่ายขึ้นบนเสากระโดง ครั้นทรงกำหนดทิศทางของเมืองมิถิลาได้แล้ว ก็กระโดดจากเสากระโดงไปตกไกลจากที่เรืออับปาง ทำให้พระองค์พ้นจากฉลามร้าย ขณะที่พ่อค้าคนอื่นๆ ต่างจมน้ำตาย หรือไม่ก็ถูกฉลามฮุบกิน

วันที่พระมหาชนกเรืออับปางนั้น ที่เมืองมิถิลา พระเจ้าโปลชนกสวรรคต พระมหาชนกทรงว่ายน้ำไปตามคลื่นด้วยทรงหวังว่าไม่ช้าก็คงจะถึงฝั่ง

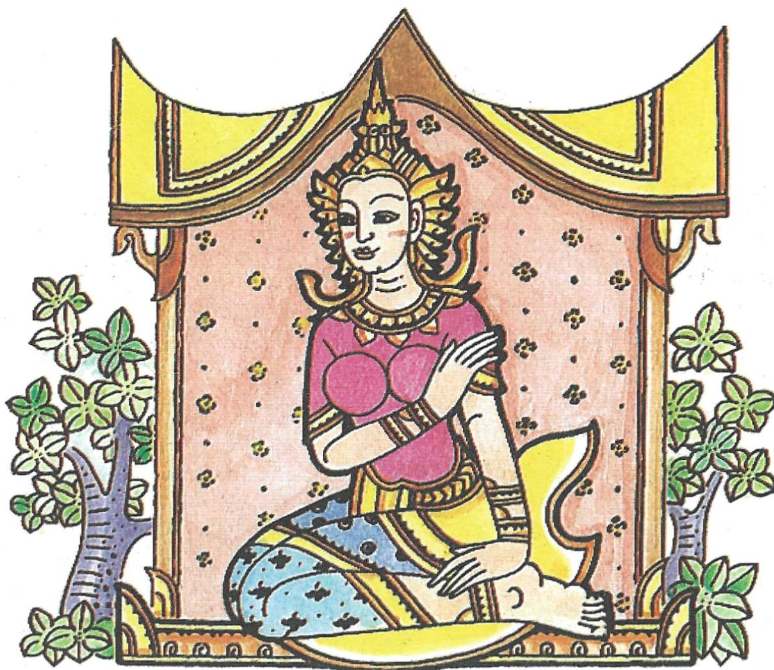
๕. ผู้ช่วยเหลือ

พระมหาชนกทรงว่ายน้ำอยู่กลางทะเลได้ ๗ วัน วันอุโบสถก็มาถึงพอดี พระองค์จึงบ้วนพระโอษฐ์ด้วยน้ำเค็ม แล้วทรงสมาทานอุโบสถศีล

ในวันนั้น นางมณีเมขลา เทพธิดาผู้ตรวจดูทะเล ได้เหาะมาตรวจดูว่าจะมีเหตุการณ์อันใดเกิดขึ้นมาในท้องทะเลบ้าง และนางก็ได้พบพระมหาชนกกำลังว่ายน้ำอยู่ จึงสอบถามถึงจุดหมายที่ทำเช่นนั้น

พระมหาชนกทรงแหงนขึ้นทอดพระเนตรบนอากาศ เห็นนางมณีเมขลาแล้วจึงตอบไปว่าที่ว่ายน้ำอยู่เช่นนี้ก็เพราะเชื่อมั่นว่า ความพยายามจะไม่ทำให้ไร้ผล พระมหาชนกเล่าความจริงทั้งหมดให้นางมณีเมขลาฟัง นางเกิดความสงสาร จึงลงมาช้อนพระมหาชนกขึ้นอุ้มไว้แนบอกคล้ายมารดาอุ้มบุตร แล้วรีบรุดเหาะไปเมืองมิถิลา

พระมหาชนกเหนื่อยอ่อนมาถึง ๗ วัน ดังนั้นจึงม่อยหลับไป ฝ่ายนางครั้นเหาะไปถึงอุทยานหลวงในเมืองมิถิลาแล้ว ก็วางพระมหาชนกลงบนพระแท่นศิลา มอบหมายให้เทวดาที่นั้นรักษา แล้วตนเองก็เหาะกลับวิมาน

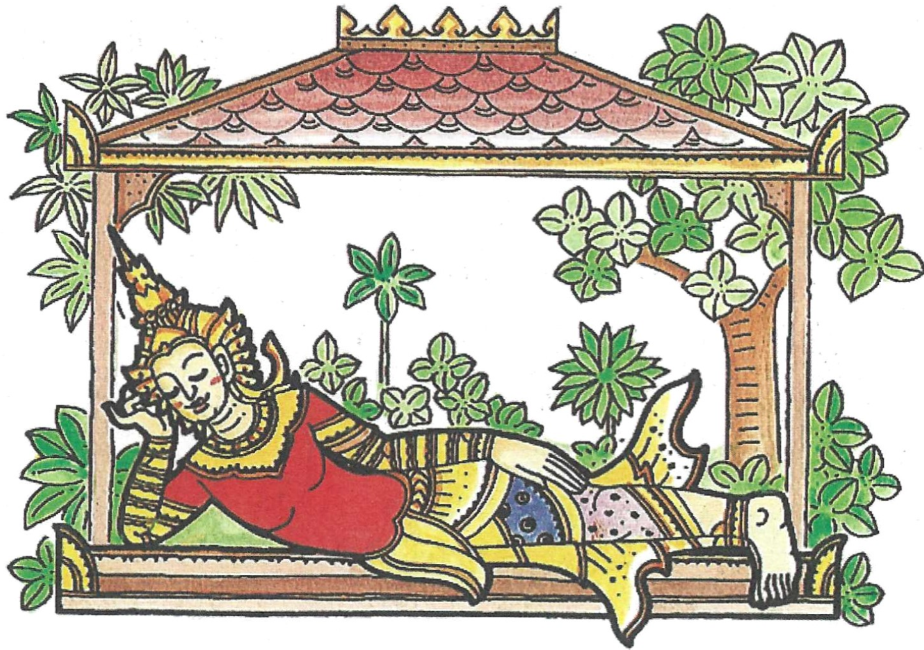

๖. เจ้าหญิงสีวลี

พระเจ้าโปลชนก มีพระธิดาพระองค์หนึ่ง พระนามว่า "สีวลี" เจ้าหญิงพระองค์นี้มีพระรูปโฉมงดงาม ชายใดได้เป็นพระสวามีของพระนาง ชายนั้นก็จะได้เป็นกษัตริย์ครองราชสมบัติสืบต่อจากพระเจ้าโปลชนก แต่ชายที่จะได้เป็นพระสวามีของพระนางนั้น จะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

๑. ทำให้เจ้าหญิงโปรดปราน (หรือ)
๒. รู้จักหัวนอนแห่งบัลลังก์ ๔ เหลี่ยม (หรือ)
๓. สามารถยกธนูที่หนักขนาดคน ๑,๐๐๐ คนจึงยกขึ้นได้ (หรือ)
๔. สามารถชี้ขุมทรัพย์ใหญ่ ๑๖ แห่งได้

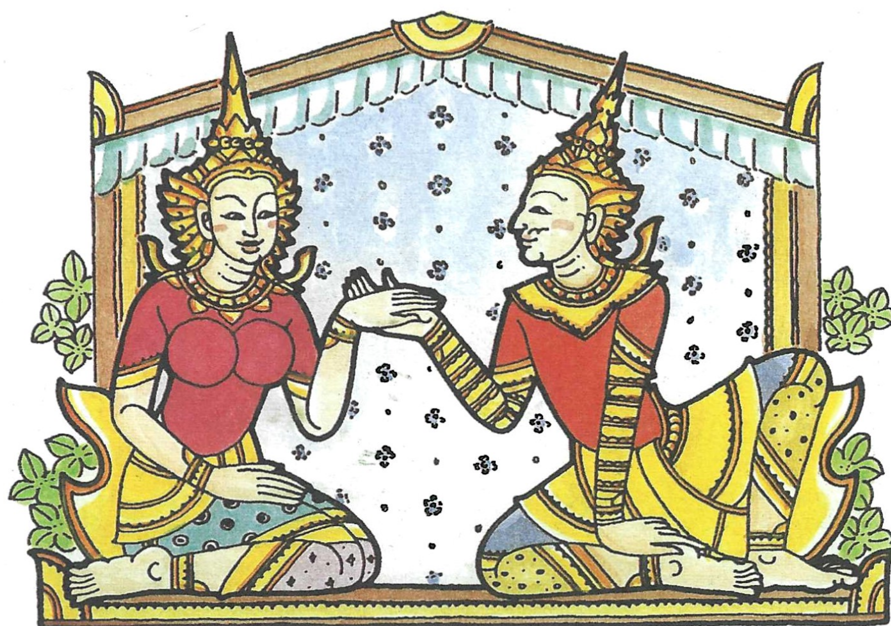
หลังจากพระเจ้าโปลชนกสวรรคตแล้ว เหล่าอำมาตย์ประกาศหาชายที่สามารถทำให้เจ้าหญิงโปรดปราน ก็ไม่มีชายใดสามารถทำได้ จากนั้นจึงได้ประกาศหาชายที่สามารถยกคันธนู ชายที่รู้จักหัวนอนแห่งบัลลังก์ ๔ เหลี่ยม และชายที่สามารถชี้ขุมทรัพย์ใหญ่ ๑๖ แห่งได้ตามลำดับ แต่ก็ไม่มีชายใดทำตามเงื่อนไขได้เลย ดังนั้นเมืองมิถิลาจึงยังว่างกษัตริย์อยู่

๗. เจ้าชายในอุทยาน

บรรดาราชปุโรหิตเห็นว่า การจะปล่อยให้บ้านเมืองว่างกษัตริย์เช่นนี้ไม่สมควร จึงประชุมกันลงความเห็นว่าควรจะเสี่ยงรถหาคู่ให้เจ้าหญิง ครั้นตกลงกันได้ดังนี้จึงตกแต่งรถสีขาวจนงามสรรพ บนรถนั้นประดิษฐานเครื่องเบญจราชกกุธภัณฑ์ จัดหาม้าอัศดรสีขาว ๔ ตัวมาเทียมแล้วปล่อยออกไป โดยกำหนดไว้ว่า หากรถวิ่งไปหยุดตรงชายใด ชายนั้นคือผู้ที่จะมาเป็นกษัตริย์

ฝ่ายราชรถวิ่งประทักษิณพระราชวัง ๓ รอบ แล้วก็วิ่งไปตามทางใหญ่ออกประตูเมืองด้านทิศตะวันออก แล้ววิ่งบ่ายหน้าไปทางพระอุทยาน ครั้นราชรถวิ่งเข้าไปในพระอุทยาน ประทักษิณพระแท่นที่พระมหาชนกบรรทมอยู่ แล้วก็หยุดอยู่ จากนั้นปุโรหิตก็สั่งให้ประโคมดนตรีดังลั่นพระมหาชนกทรงฟื้นตื่นจากบรรทม เปิดพระพักตร์ทอดพระเนตรเห็นคนจำนวนมากรายล้อมอยู่ก็ทราบว่า ตำแหน่งกษัตริย์ตกลงมาถึงพระองค์แล้ว จึงเสด็จลุกขึ้น ครั้นแล้วปุโรหิตพร้อมด้วยมหาชนก็พร้อมกันอภิเษกพระองค์เป็นกษัตริย์แห่งเมืองมิถิลา พระนามว่า “พระเจ้ามหาชนก” มานับแต่นั้น จากนั้นจึงได้ทูลเชิญพระเจ้ามหาชนกขึ้นประทับรถพระที่นั่งเข้าสู่พระราชวัง แล้วทูลเชิญขึ้นประทับบนมหาปราสาท

๘. พบพระมเหสี

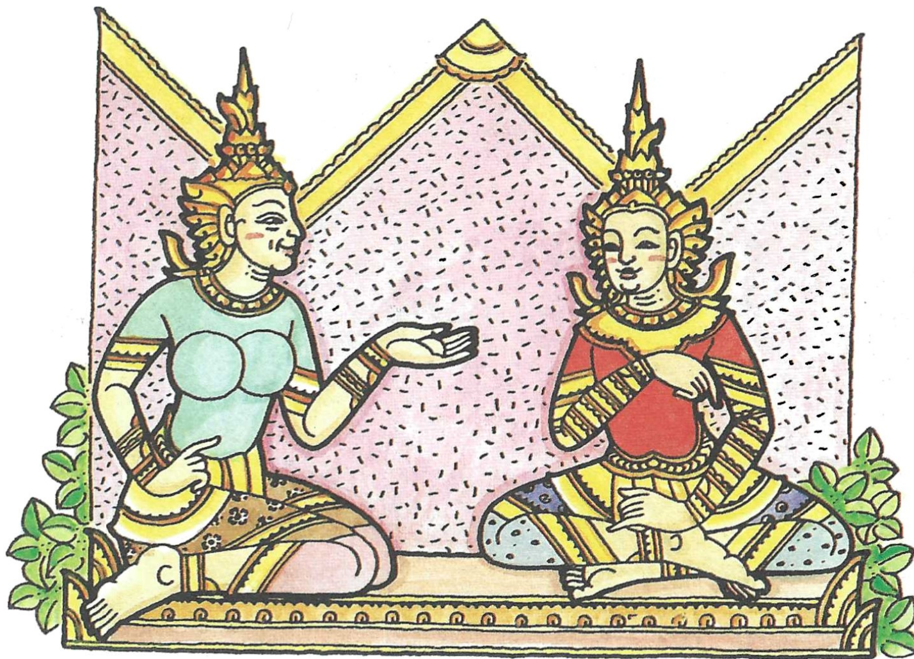
หลังจากที่ได้เสด็จทอดพระเนตรปราสาทราชวังตามพระอัธยาศัยแล้ว พระเจ้ามหาชนกก็เสด็จไปยังพระตำหนักของพระนางสีวลี ทันทีที่ทอดพระเนตรเห็นพระนางสีวลีก็ทรงโปรดปราน ถวายบังคมแล้วยื่นพระหัตถ์ไปให้จับ พระเจ้ามหาชนกทรงเกี่ยวพระหัตถ์พระนางขึ้นประทับบนพระราชบัลลังก์ ท่ามกลางหมู่อำมาตย์แวดล้อม

พระเจ้ามหาชนกได้ตรัสถามถึงเรื่องราวที่พระเจ้าแผ่นดินพระองค์ก่อนตรัสสั่งไว้

ปุโรหิตกราบทูลว่า พระเจ้าแผ่นดินตรัสสั่งไว้ว่า

“ให้ยกราชสมบัติให้แก่ผู้ทำให้นางสีวลีโปรดปราน หรือไม่ก็ยกให้แก่ผู้ที่รู้จักทิศทางหัวนอนของบัลลังก์ ๔ เหลี่ยม หรือยกให้แก่ผู้ที่รู้จักขุมทรัพย์ใหญ่ทั้ง ๑๖ แห่ง หรือยกให้แก่ผู้สามารถยกคันธนูหนักขนาด ๑,๐๐๐ คนยกได้”

พระเจ้ามหาชนกทรงทำตามเงื่อนไขที่วางไว้ได้หมดสิ้น บรรดาข้าราชบริพารและพวกชาวเมืองต่างพากันแซ่ซ้องสรรเสริญพระเกียรติคุณอยู่อึงมี่ พระนางสีวลีเองก็ปลาบปลื้มพระทัยในพระสวามีเป็นที่สุด

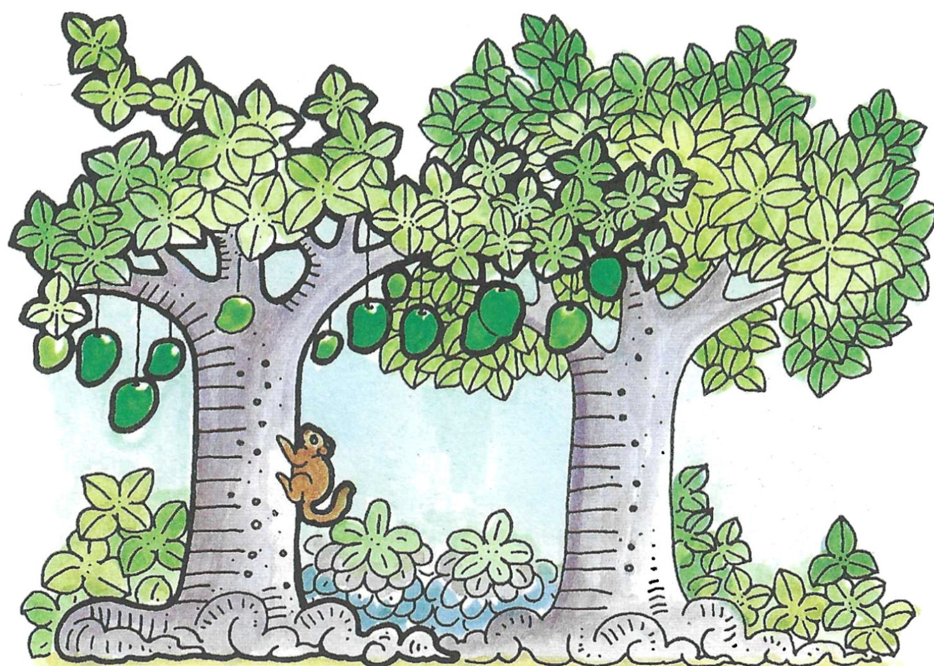
๙. ตอบแทนพระคุณ

พระเจ้ามหาชนกเสวยสุขอยู่ในราชสมบัติอยู่ได้ระยะหนึ่ง ก็หวนระลึกถึงพระมารดาและพราหมณ์ทิศาปาโมกข์ ที่เมืองกาฬจัมปาก์ วันหนึ่งจึงส่งอำมาตย์ให้เดินทางไปรับบุคคลทั้งสองมาอยู่ด้วยที่เมืองมิถิลา

"เสด็จแม่" พระองค์กราบทูลพระมารดา "บัดนี้ลูกทำงานสำเร็จแล้ว ลูกได้สมบัติของเสด็จพ่อที่ถูกพระเจ้าอายื้อแย่งกลับคืนมาแล้ว ขอให้เสด็จแม่ประทับอยู่ให้สำราญพระทัยเถิด"

พระมารดาทรงมองดูพระโอรสด้วยพระทัยปลื้มปีติ ทรงโอบกอดพระโอรสอย่างมีความสุข พร้อมทั้งประทานพระโอวาท ขอให้ปกครองแผ่นดินโดยธรรม พระมหาชนกปฏิบัติตามที่พระมารดาสอน ทรงให้สร้างโรงทาน ๖ แห่ง คือ ที่ประตูเมือง ๔ แห่ง กลางเมือง ๑ แห่ง และที่ประตูพระราชวัง ๑ แห่ง พระเจ้ามหาชนกทรงตั้งพระทัยบำรุงบ้านเมือง บำบัดทุกข์บำรุงสุขของเหล่าประชาราษฎร์ นอกจากนั้นยังได้นิมนต์พระปัจเจกพุทธเจ้ามาฉันภัตตาหารในพระราชวังเป็นนิตย์

ฝ่ายพราหมณ์ทิศาปาโมกข์ หลังจากจากบ้านเกิดเมืองนอนมาอยู่ที่เมืองมิถิลา ก็ได้รับความสุขสบายทุกประการ

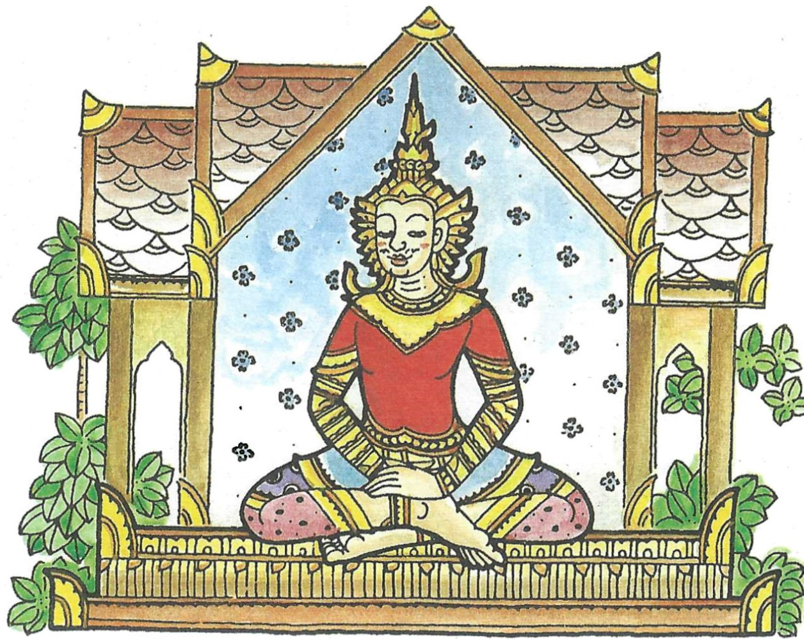
๑๐. สัจจธรรมปรากฏ

พระเจ้ามหาชนก มีพระโอรสพระองค์หนึ่ง พระนามว่า "ทีฆาวุ" พระองค์ทรงแต่งตั้งไว้ในตำแหน่งพระอุปราช และทรงมอบหมายให้ว่าราชการสำคัญแทนพระองค์อยู่เนืองๆ

วันหนึ่ง พระเจ้ามหาชนกเสด็จไปพระอุทยาน ทอดพระเนตรเห็นต้นมะม่วง ๒ ต้น ต้นหนึ่งมีผลดก ส่วนอีกต้นหนึ่งมีแต่ใบเขียวชอุ่ม แต่ไม่มีผล ต้นที่มีผลดกคนจะมาเก็บกินและทำให้กิ่งหักเสียหาย ส่วนต้นที่ไม่มีผลไม่มีอันตรายใดๆ กิ่งใบยังเขียวชอุ่มอยู่เหมือนเดิม จากนั้นพระองค์ทรงคิดเปรียบเทียบ ระหว่างความเป็นกษัตริย์ กับ การออกบวช

ความเป็นกษัตริย์เปรียบเหมือนต้นมะม่วงที่มีผลดก ส่วนการออกบวชก็เปรียบเหมือนต้นมะม่วงที่ไม่มีผล

ครั้นคิดเปรียบเทียบอย่างนี้แล้ว พระเจ้ามหาชนกก็น้อมพระทัยไปในการออกบวช ดังนั้นหลังจากเสด็จกลับสู่พระนคร และมอบหมายราชกิจให้พระโอรสและอำมาตย์ช่วยกันดูแลแล้ว ก็ขึ้นประทับบนปราสาท บำเพ็ญสมณธรรม โดยรับสั่งมิให้ผู้ใดเข้าไป นอกจากผู้นำเครื่องเสวยเข้าไปถวายเท่านั้น

๑๑. แรงปรารถนา

ขณะประทับอยู่ในปราสาทตามลำพังนั้น พระมหาชนกทรงนึกถึงพระปัจเจกพุทธเจ้าว่า

"พระปัจเจกพุทธเจ้าทั้งหลาย ผู้ละคลายกิเลสได้แล้วอยู่ที่ไหนหนอ ข้าพเจ้าขอนอบน้อมท่านเหล่านั้น ใครหนอจักพาเราไปหาท่านเหล่านั้นได้"

๔ เดือนผ่านพ้นไป พระทัยของพระเจ้ามหาชนกยิ่งน้อมหนักไปในบรรพชามากยิ่งขึ้น พระองค์มองเห็นพระราชวังเหมือนโลกันตริกนรก เห็นความสนุกสนานในพระราชวังเหมือนการเล่นกล ครั้นแล้วทรงตั้งคำถามพระองค์ว่า

"เมื่อไรหนอเราจึงจักได้โอกาสสละเมืองมิถิลา เมื่อไรหนอเราจึงจักได้โอกาสสละพระราชวัง เมื่อไรหนอเราจึงจักได้โอกาสสละพระตำหนัก...เมื่อไรหนอเราจึงจักได้โอกาสครองผ้ากาสาวพัสตร์ เมื่อไหรหนอเราจึงจักได้อุ้มบาตรเที่ยวบิณฑบาต เมื่อไรหรือเราจึงจักได้โอกาสอยู่ป่าเพียงลำพัง"

จากนั้นไม่นานนัก ก็ทรงรับสั่งเป็นการลับให้อำมาตย์ผู้หนึ่งจัดหาซื้อผ้ากาสาวพัสตร์และบาตรดินมาถวาย เพราะทรงตั้งพระทัยแน่วแน่แล้วว่าจะเสด็จออกบรรพชาให้ได้

๑๒. ออกบวช

อยู่มาวันหนึ่งพระเจ้ามหาชนกตัดสินพระทัยออกบวชแน่ จึงรับสั่งให้เจ้าพนักงานภูษามาลาเข้าเฝ้า ปลงพระเกศา พระมัสสุ แล้วทรงห่มผ้ากาสาวพัสตร์ และคล้องบาตรดิน แล้วเสด็จเดินไปมาอยู่บนปราสาท พร้อมเปล่งอุทานว่า การบวชเป็นความสุข

หลังจากบวชแล้วหลายวัน พระองค์ก็ตัดสินพระทัยเสด็จออกจากปราสาทไปอยู่ป่า ขณะเสด็จลงจากปราสาทในตอนรุ่งเช้า ได้พบพระนางสีวลีพร้อมด้วยนางสนม แต่ไม่มีใครจำพระองค์ได้แม้แต่นางเดียว

พระนางสีวลีเสด็จพร้อมนางสนมเข้าไปในห้องที่ประทับ ครั้นทอดพระเนตรเห็นพระเกศาและเครื่องทรงกองอยู่ที่พื้นก็ทราบได้ทันทีว่า นักบวชที่เห็นมาเมื่อสักครู่นี้ต้องเป็นพระสวามีแน่นอน จึงชวนกันติดตามไปอย่างกระชั้นชิด จนกระทั่งนางตามทัน แล้วได้ทูลวิงวอนให้เสด็จกลับ แต่พระเจ้ามหาชนกหาได้ทรงฟังไม่ ยังคงเสด็จมุ่งหน้าต่อไปไกลจากเมืองมิถิลา

ฝ่ายพวกชาวเมือง เมื่อได้ทราบว่าพระเจ้าแผ่นดินของพวกเขาเสด็จออกบรรพชาแล้ว ต่างก็เสียใจ พากันตามเสด็จเพื่อกราบทูลให้เสด็จกลับเช่นกัน แต่ก็ไม่สำเร็จ

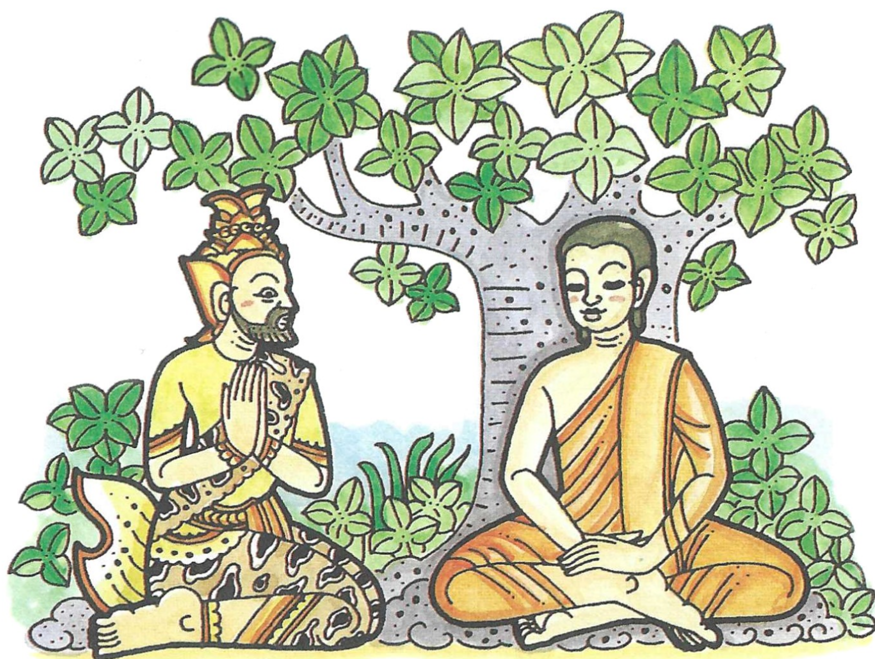
๑๓. อุบายพระมเหสี

ครั้นเห็นว่าไม่สามารถอ้อนวอนให้พระสวามีเสด็จกลับได้ พระนางสีวลีจึงออกอุบายให้เจ้าหน้าที่เผาโรงเรือนต่างๆ ที่เก่าที่ชำรุดบ้าง ออกอุบายให้เจ้าหน้าที่ทำเป็นโจรบุกปล้น ชาวเมืองแตกตื่นด้วยความหวาดกลัวบ้าง แล้วพระนางก็ไปกราบทูลพระสวามีให้เห็นว่า หากบ้านเมืองขาดพระองค์เสียแล้ว ก็จะเกิดภัยพิบัติต่างๆ

พระเจ้ามหาชนกทรงทราบดีว่า เหตุการณ์ทั้งหมดนั้นเป็นอุบายของพระมเหสี ที่ต้องการให้พระองค์เสด็จกลับ พระองค์รู้อุบายของพระนางสีวลี จึงไม่ใส่พระทัย ยังคงเสด็จมุ่งหน้าไปเรื่อยๆ ฝ่ายพระนางสีวลี นางสนม และพวกชาวเมือง ก็หาได้ย่อท้อไม่ ยังคงตามเสด็จไปอย่างกระชั้นชิด

พระเจ้ามหาชนกทรงทำรอยขีดบนแผ่นดิน แล้วประกาศห้ามมิให้ใครล่วงล้ำรอยขีดนี้มา มิฉะนั้นจะถือเป็นความผิดฉกรรจ์ ไม่มีใครกล้าล่วงละเมิดพระอาญาสิทธิ์ได้

พระนางสีวลีเองก็เสียพระทัยหนัก ถึงขั้นล้มลงเกลือกกลิ้งบนรอยขีด พวกชาวเมืองเห็นว่ารอยขีดเลอะเลือนแล้ว จึงพากันล่วงล้ำตามเสด็จต่อไป

๑๔. วาระสุดท้าย

ขณะที่พระเจ้ามหาชนกประทับพักผ่อนพระอิริยาบถอยู่ระหว่างทางนั้น นารทดาบส กับมิคชินดาบส ได้มาเฝ้า ดาบสทั้งสองอยู่ที่ป่าหิมพานต์ เห็นด้วยตาทิพย์ว่าพระมหาชนกกำลังเสด็จออกบรรพชา และมีพระมเหสี นางสนม พร้อมด้วยพวกชาวเมืองติดตามให้เสด็จกลับไปครองราชสมบัติ เกรงว่าพระเจ้ามหาชนกจะใจอ่อน จึงมาเฝ้าเพื่อให้กำลังใจ

"ขอพระองค์จงทรงยินดีในการออกบวชเถิด อย่าท้อพระทัย ขอพระองค์จงทรงบำเพ็ญศีลและกสิณ เพื่อให้เกิดฌานเถิด ขอพระองค์จงมั่นคงในความอดทนระงับกิเลสให้ได้เถิด" นารทดาบสกราบทูลแล้วลากลับไป

ฝ่ายมิคชินดาบสตามมาภายหลัง ก็ได้กราบทูลว่า

"ขอพระองค์จงอย่าได้ประมาท" แล้วก็ลากลับไปเช่นเดียวกัน

พระเจ้ามหาชนกได้ฟังโอวาทของดาบสทั้งสองแล้ว ก็เกิดพระวิริยะ อุตสาหะ ข่มพระทัยไว้ไม่ให้หวั่นไหว ยึดมั่นในบรรพชาต่อไป โดยบอกตัดขาดจากพระนางสีวลี เป็นเหตุให้พระนางเสียพระทัยสิ้นสติล้มลง ณ ที่นั้น

ชาดกเรื่องนี้ให้คติว่า

ความพากเพียรที่นำไปสู่ความสำเร็จได้นั้น

ต้องเป็นความพากเพียรที่ประกอบด้วย

ความรัก ความเข้าใจ และมุ่งมั่นต่องานอย่างแท้จริง

พระชาติที่ ๒
เสวยพระชาติเป็นพระมหาชนก

"ศีลธรรมของยุวชนคือสันติภาพของโลก"
เป็นโอวาทที่ท่านพุทธทาสมอบไว้ให้แก่ทุกคน
เพื่อให้ช่วยส่งเสริม สนับสนุน
และปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างแก่ยุวชน

หนังสือในโครงการ
ศีลธรรมของยุวชนคือสันติภาพของโลก
ชุดทศบารมีนี้ มี ๑๐ เล่ม คือ

๑. พระเตมีย์
๒. พระมหาชนก
๓. พระสุวรรณสาม
๔. พระเนมิราช
๕. พระมโหสถ
๖. พระภูริทัต
๗. พระจันทกุมาร
๘. พระนารทพรหม
๙. พระวิฑูรบัณฑิต
๑๐. พระเวสสันดร

เรื่อง/เรียบเรียง อาจารย์บรรจบ บรรณรุจิ
ภาพประกอบ ไพบูลย์ อินทรศรี
เพิ่มสีสัน อภิชาติ แจ่มจันทร์

974-453-774-4

จัดพิมพ์เผยแพร่

โปรดช่วยสมทบค่าจัดพิมพ์หนังสือ ชุดทศบารมี : พระชาติที่ ๒ เสวยพระชาติเป็นพระมหาชนก เล่มนี้ ในราคา **๓๐** บาท ธรรมสภาขอกราบอนุโมทนาแด่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ เยาวชนทุกท่านที่ร่วมสนับสนุนและอุปถัมภ์ค่าจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้